

наступного етапу – розділити діло організації між підлеглими, організувати його.

Спочатку треба розробити технологію того, як виконати діло, – збудувати технологічний ланцюжок, і в цьому ланцюжку співробітники організації будуть споживати діла один одного. До цього моменту зовні система управління нічим не буде відрізнятися від бюрократичної, хіба що для виконання завдань буде залишатися максимум свободи.

Далі необхідно розробити і впровадити таку систему заохочення і покарання від діла для кожного, щоб людина залежала тільки від діла, не від керівника. В ідеалі кожен підлеглий, що безпосередньо бере участь у виконанні діла організації, повинен стати одноосібним господарем, як господар мінізаводу на Заході, але в кращих умовах, так як ви будете страхувати його від можливих невдач міццю своєї організації.

Який результат буде досягнуто?

Організація стане робити діло незмірно ефективніше. При цьому кожен працюючий буде робити діло в більшому обсязі, цінніше і якісніше, витрачаючи при цьому набагато менше матеріальних ресурсів. Це багаторазово перевірено усіма арміями світу у війнах. У ділократичній системі управління ефективно працюють абсолютно всі.

Інформаційні джерела:

1. Глазьев С.Ю. Теория долгосрочного технико-экономического развития. ВладДар, 1993. 310 с.
2. Валлерстайн И. Конец знакомого мира: Социология XXI века. Логос, 2004. 368с.

ВПЛИВ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ: ПЕРЕВАГИ ТА ЗАГРОЗИ

Карпенко А.В., гр. 8.05.051.060.20.1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Т.О. Ставерська**
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Для сучасної світової економіки характерний стрімкий процес транснаціоналізації, розвиток торгової і банківської діяльності. Найважливішою рушійною силою глобалізації світової економіки є діяльність транснаціональних корпорацій (ТНК).

Ключова роль ТНК полягає в тому, що вони в значній мірі визначають політику багатьох держав світу, рівень конкурентоспроможності товарів і послуг на ринку, контролюють міжнародний рух капіталу та прямих іноземних інвестицій. Завдяки своїм виробничим і фінансовим можливостям вони зосереджують у своїх руках найбільш наукоємні виробництва, сприяючи розвитку науки та освіти. Від економічного успіху ТНК залежить поповнення державних бюджетів, кількість робочих місць. При цьому оцінка вкладу ТНК в розвиток глобалізації не може бути однозначною.

Згідно з визначенням ООН, під транснаціональними корпораціями розуміють міжнародні фірми, що мають свої господарські підрозділи в двох або більше країнах і керівництво цими підрозділами здійснюється з одного або декількох центрів на основі такого механізму прийняття рішень, який дозволяє провести узгоджену політику і загальну стратегію для досягнення результату – отримання прибутку.

З отриманням Україною незалежності транснаціональні корпорації почали розглядати національну економіку як великий простір для виробництва та реалізації товарів та послуг. На характер діяльності ТНК на ринку України впливають, перш за все, ємний внутрішній ринок, наявність дешевої робочої сили та природних ресурсів, традиційно тісні економічні зв'язки між країнами СНД.

На початок 2019 року в Україні діяло понад 30 світових ТНК, серед яких можна виділити «Apple», «British Petroleum», «CocaCola», «Danone», «Hewlett Packard», «Huawei», «McDonalds Corporation», «Metro Cash & Carry», «Microsoft», «Nestle», «PepsiCo», «Procter & Gamble», «Samsung», «Shell», «Toyota», «Unilever» тощо. ТНК не прагнуть вкладати кошти у високотехнологічні галузі української економіки, а більшість інвестицій спрямовують у сферу торгівлі, яка дозволяє швидко отримувати високі прибутки. Аналіз діяльності ТНК в Україні дає можливість виявити ряд переваг та загроз, які було систематизовано у табл.1.

Таким чином, ТНК в Україні відіграють важливу роль, але роль ТНК не така однозначна. Поряд з отриманням конкурентних переваг, українська економіка зазнає негативного впливу від їх функціонування, бо вони загострюють суперечності між національною і глобальною економікою. Тому побудова взаємовідносин України, як приймаючої країни, з ТНК має регулюватися документами, які повинні враховувати, перш за все, національні інтереси, а вже потім пристосовуватися до вимог ТНК. Важливим обмеженням має стати певне нормоване використання природних ресурсів.

**Таблиця 1 – Основні переваги та загрози впливу
транснаціональних корпорацій на економіку України**

Переваги	Загрози
Сприяють зростанню доходів державного бюджету за рахунок податків	Посилена експлуатація і встановлення зовнішнього контролю з боку ТНК
Покращення виробничої бази України, виробництво ТНК призводить до побудови нових підприємств або модернізації існуючих	Дестабілізація ситуації на ринку праці через те, що заробітна плата працівників ТНК перевищує заробітну плату працівників національних компаній
Сприяють появі нових робочих місць в Україні	Більшість ТНК використовують Україну як сировинну базу
Сприяють прискоренню прогресу, створюючи конкурентне середовище для місцевих компаній	Представники приймаючої країни не допускаються до участі в проведенні НДДКР
Підвищення прозорості бізнесу ТНК	Тиск на органи влади з метою лобіювання своїх інтересів
ТНК відіграють важливу роль в поширенні міжнародних стандартів	ТНК уникають сплати податків шляхом внутрішнього переливу капіталу в країни з нижчим рівнем оподаткування
Прискорення науково-технічного прогресу, імпорт технологій дозволяє покращити якість, підвищити конкурентоздатність	Виснаження природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища в ході здійснення виробничої діяльності

ОСОБЛИВОСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЙТИНГІВ

Ковальов М.М., гр. МEB-19м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **І.І. Помінова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

В епоху інформглобалізації домінують рейтингові дослідження глобального рівня. В сучасному інформаційному полі присутня велика кількість рейтингів, які можна поділити на групи за кількома критеріями.

Наприклад, за рівнем узагальнення даних можна виділити:

- комплексні рейтинги (наприклад, Індекс конкурентоспроможності країн світу, Індекс економіки знань, Глобальний індекс